

# Bilag til SSA-T – Tilpasningsavtalen –2018

## Innhold:

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| Bilag 1: Kundens kravspesifikasjon .....                                     | 2  |
| Bilag 2: Leverandørens løsningsspesifikasjon .....                           | 9  |
| Bilag 3: Kundens tekniske plattform.....                                     | 12 |
| Bilag 4: Prosjekt- og fremdriftsplan .....                                   | 13 |
| Bilag 5: Testing og godkjenning.....                                         | 15 |
| Bilag 6: Administrative bestemmelser .....                                   | 18 |
| Bilag 7: Samlet pris og prisbestemmelser .....                               | 20 |
| Bilag 8: Endringer i den generelle avtaleteksten .....                       | 24 |
| Bilag 9: Endringer av leveransen etter avtaleinngåelsen .....                | 25 |
| Bilag 10: Lisensbetingelser for standardprogramvare og fri programvare ..... | 26 |

Dette dokumentet inneholder veiledning i tekstbokser knyttet til utfylling av bilag. Veiledningen er ikke ment å være uttømmende og bilagene må alltid tilpasses den enkelte anskaffelse. Dokumentet inneholder krysshenvisninger til avtalen, der avtalen åpner for reguleringer/utfyllinger i bilagene. Veiledningsteksten skal strykes ved utfylling av bilagene. Der man *ikke* endrer avtalen skal også overskriftene/krysshenvisningene strykes. Det er med andre ord kun der man fyller inn tekst at overskriftene skal stå igjen. Der bilag eventuelt blir stående tomme, er det naturlig å ta bilaget ut og krysse «nei» i avtalens punkt 1.2. Nummereringen må imidlertid fastholdes selv om enkelte bilag tas ut for å unngå feil opp mot reguleringen av rangordningen mellom bilagene.

Melding om eventuell feil, uklarheter eller øvrige innspill vedrørende veiledningen bes rettet til: [ssa-post@difi.no](mailto:ssa-post@difi.no) med «SSA-T» som innledning i emnefeltet.

## Bilag 1: Kundens kravspesifikasjon

Dette bilaget utarbeides av Kunden.

I dette bilaget skal Kunden spesifisere det som skal utvikles eller tilpasses for Kunden, samt krav til integrasjoner og andre tjenester knyttet til tilrettelegging av programvaren for Kunden. Kundens kravspesifikasjon inneholder altså Kundens krav til leveransen.

### **Nærmere om utfylling av kravspesifikasjonen**

I bilag 1 skal Kunden spesifisere kravene Kunden har til den driftstjenesten som skal leveres.

Kravene bør i størst mulig grad være behovs- eller funksjonskrav, men Kunden kan også spesifisere tekniske krav, herunder minstekrav/absolutte krav som må være oppfylt for at løsningen skal oppfylle oppdragsgivers behov.

Vanligvis utarbeider Kunden en kravtabell. I kravtabellen bør det inngå hva slags type krav Kunden har beskrevet og hvordan det vil behandles i konkurransen. Det er viktig at oppdragsgiver har et bevisst forhold til egne formuleringer i sin kravspesifikasjon med tanke på hva som utgjør minstekrav, hvilke krav som skal beskrives av tilbyderer og/eller hvilke krav som skal evalueres.

En måte å utforme kravtabellen på, er å ha en eller flere kolonner til høyre hvor Kunden spesifiserer hvilken kategori kravet hører inn under. Dette skaper forutberegnelighet.. Dersom Kunden er sikker på at kravet de spesifiserer er et minstekrav/absolutt krav, bør dette angis i kolonnen. Kravene kan eksempelvis angis med bokstavene A, B, C etc. Kunden bør, dersom en slik tabell benyttes, angi konsekvensene ved at et krav hører inn under de ulike kategoriene. A kan eksempelvis være et minstekrav/absolutt krav som må være oppfylt (og der ikke oppfyllelse normalt vil tilsa at tilbudet må avvises). Et slikt krav evalueres ikke utover dette (det at det finnes ulike måter å oppfylle kravet på, gir ikke ulik uttelling; kravet evalueres som oppfylt eller ikke oppfylt). Absolutte minimumskrav bør begrenses til de tilfeller der de er strengt nødvendige for å unngå å begrense konkurransen unødige og for å unngå pliktige avvísninger Kunden egentlig ikke ønsker.

B og C-krav kan være funksjoner/behov Kunden ønsker oppfylt, men som ikke vil resultere i avvísning dersom kravet ikke er oppfylt. Det kan eksempelvis angis at B-krav anses som viktigere enn C-krav- og at B-krav vil gi større uttelling ved evalueringen enn C. Det kan alternativt oppgis at B-krav og C-krav etc. vil gi uttelling under ulike tildelingskriterier.

Ovenstående er kun eksempler. Det finnes en rekke måter å utforme kravkategorier på. Kunden må i den enkelte konkurranse tenke over hvilke kategorier den enkelte konkurranse er best tjent med.

Det er viktig å presisere at bilagene skal være kontraktsdokumenter som skal kunne håndheves etter signering. De må derfor formuleres som forpliktelser i kontraktsfasen. De skal med andre ord ikke ha med seg instruksjoner eller veiledning fra konkurransefasen. Et krav som begynner med «Tilbyder skal beskrive ...» er ikke et krav som er egnet som kontraktstekst. Dette kan heller inntas som tekst i kursiv, som er ment som veiledning til tilbyderne (som erstattes med tilbyderens besvarelse), se eksempel:

Eksempel:

Bilag 1:

| Nr. | Krav                                                                                           | Kategori |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1   | Leverandøren skal levere funksjonalitet <a>                                                    | B        |
| 2   | Leverandøren skal følge den fremgangsmåte for å oppfylle behov <d> som er beskrevet i bilag 2. | C        |
| 3   | Løsningen må være kompatibel med programvare <nn>                                              | A        |

Eksempel:

Bilag 2:

| Nr. | Krav                                                                                           | Kategori | Besvarelse<br>(Tekst i kursiv er instruksjoner til tilbyderen i tilbudsfasen og erstattes med tilbyderens besvarelse)                                                                                                                                                                            |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Leverandøren skal levere funksjonalitet <a>                                                    | B        | <p><i>Tilbyderen skal beskrive hvordan kravet skal oppfylles.</i></p> <p><i>Oppdragsgiver forventer at tilbyder i den forbindelse beskriver &lt;b&gt; og &lt;c&gt;</i></p> <p><i>Dette kravet vil bli evaluert under tildelingskriterium &lt;x&gt;</i></p>                                       |
| 2   | Leverandøren skal følge den fremgangsmåte for å oppfylle behov <d> som er beskrevet i bilag 2. | C        | <p><i>Tilbyderen skal beskrive den fremgangsmåte som skal benyttes for å oppfylle behov &lt;d&gt;.</i></p> <p><i>Oppdragsgiver forventer at tilbyder i den forbindelse beskriver &lt;e&gt; og &lt;f&gt;.</i></p> <p><i>Dette kravet vil bli evaluert under tildelingskriterium &lt;y&gt;</i></p> |
| 3   | Løsningen må være kompatibel med programvare <nn>                                              | A        | <p><i>Tilbyder skal bekrefte at kompatibilitet med programvare &lt;nn&gt; vil leveres / Tilbyder skal beskrive hvordan kompatibilitet vil løses slik at oppfyllelse kan kontrolleres av Kunden.</i></p>                                                                                          |

|  |  |  |                                                     |
|--|--|--|-----------------------------------------------------|
|  |  |  | <i>Avvik vil medføre avvisning fra konkurransen</i> |
|--|--|--|-----------------------------------------------------|

Det er viktig for Kunden å være klar over at de kravene Kunden oppstiller i kravspesifikasjonen vil være gjenstand for detaljering i en detaljeringsfase som partene skal gjennomføre etter kontraktssignering. Det er viktig for Kunden å være presis på hvilke krav i kravspesifikasjonen som utdypes i den senere detaljspesifikasjonen. Det er ofte slik at det ikke er nødvendig og presisere alle kravene i kravspesifikasjonen, og da er det viktig for begge parter å være klar over at de kravene som står i bilag 1 fortsatt gjelder for leveransen. Med andre ord – detaljspesifikasjonen erstatter ikke Kundens kravspesifikasjon – den detaljerer kun de kravene som står i kravspesifikasjonen. Kravspesifikasjonen i bilag 1 er således en grovspesifikasjon for leveransen.

### **Avtalens punkt 1.1 Avtalens omfang**

Dersom avtalen også gjelder leveranse av utstyr, skal dette fremgå her.

Dersom leveransen skal fungere sammen med Kundens eksisterende tekniske plattform, skal dette fremkomme her. (Kundens eksisterende tekniske plattform skal beskrives i bilag 3.)

### **Avtalens punkt 2.3.2 Samvirke med utstyr og annen programvare**

Eventuelle krav til samvirke mellom leveransen og programvare og utstyr som Kunden har spesifisert i bilag 3 skal fremkomme her.

Dersom Leverandøren er ansvarlig for integrasjon av programvare som skal leveres med annen programvare (som Kunden har beskrevet i bilag 3), skal integrasjonen gjennomføres i samsvar med krav som presiseres her.

Kunden skal her i bilag 1 spesifisere hvilke integrasjoner Leverandøren har resultatansvar og fremdriftsansvar for og hvilke som eventuelt skal leveres som tilleggstjenester (innsatsforpliktelse).

### **Avtalens punkt 2.3.3 Gjennomføringsmetode**

Dersom Kunden har spesielle krav til metode, verktøy eller miljø, skal dette fremkomme her.

Kunden skal stille krav til hvorledes detaljspesifiseringsarbeidet skal gjennomføres, herunder hvilke krav til rutiner og retningslinjer som skal følges.

### **Avtalens punkt 2.3.6 Dokumentasjon**

Kundens krav til dokumentasjon skal fremgå her.

Eksempler på dokumentasjon som kan kreves og krav som kan stilles til dokumentasjonen:

Teknisk dokumentasjon

- Systemdokumentasjon med detaljert beskrivelse av standardsystemet og tilpasningene, virkemåte og sammenhengen mellom dem
- Driftsdokumentasjon med råd om hvordan driftsrutiner bør utarbeides, hva det bør tas sikkerhetskopi av og hvor ofte, hvilke parametere det er fornuftig å overvåke

- mv.
- Installasjonsveiledning med råd om valg av oppsett mv.

#### Brukerdokumentasjon

- Beskrivelse av funksjonaliteten i standardsystemet og tilpasningene
- Beskrivelser beregnet på superbruker/systemansvarlig i brukerorganisasjonen som viser sammenhengene mellom ulike deler av systemet, avansert brukerfunksjonalitet mv.

Dokumentasjonen skal være ajourført til den versjon av standardsystem og tilpasninger som leveres. Dokumentasjonen av tilpasningene skal vise til relevante deler av dokumentasjonen for standardsystemet, slik at de ulike delene av dokumentasjonen enkelt kan sees i sammenheng med hverandre. Det skal fremgå klart og tydelig hvilke deler av dokumentasjonen til standardsystemet som eventuelt ikke er relevant som følge av de tilpasninger som er gjort, samt hva som eventuelt kommer til erstatning.

Fremgår ikke annet av bilag 1 og/eller 2, skal dokumentasjonen være på norsk og leveres i minst 1 (ett) eksemplar på papir, samt i maskinlesbar form på det medium og format som er beskrevet i bilag 1 og/eller 2.

Dokumentasjonen skal leveres innen den eller de frister som er angitt i bilag 4. Fremgår ikke annet der, skal dokumentasjonen leveres senest når Kundens akseptansetest starter, slik at dokumentasjonen kan testes samtidig med systemet.

### **Avtalens punkt 2.3.7 Opplæring**

Hvis opplæring er en del av leveransen skal dette fremgå her. Eksempler på krav som kan stilles til opplæringen:

Avtalt opplæring av Kundens ansatte skal utføres profesjonelt og med god faglig og pedagogisk standard, i henhold til de krav som fremgår av bilag 1 og 2, og den tidsplanen som følger av bilag 4. Opplæringen skal være tilpasset de enkelte brukergruppernes behov, eksempelvis for sluttbrukere, superbrukere, systemadministratorer, driftspersonell og lignende.

Fremgår ikke annet av bilag 4, skal opplæringen gjennomføres i Kundens lokaler og på det systemet med tilpasninger som er installert hos Kunden. Leverandøren skal i rimelig tid før opplæring påbegynnes levere Kunden nødvendig kursdokumentasjon for de ulike målgruppene (brukere, systempersonell, driftspersonell).

### **Avtalens punkt 2.3.8 Konvertering**

Dersom Leverandøren skal gjennomføre konvertering av Kundens data, skal dette spesifiseres her.

Dersom Leverandøren skal utvikle eller levere separate konverteringsprogrammer for uttrekk eller innlesning av data, skal dette angis her. Eksempler på krav som kan stilles til konverteringen:

Dersom Leverandøren skal gjennomføre konvertering av Kundens data skal slik konvertering ivaretas gjennom et eget prosjekt (konverteringsprosjektet). Detaljert plan for dette prosjektet skal utarbeides i samsvar med bilag 4.

Dersom det skal utvikles separate konverteringsprogrammer for uttrekk eller innlesning av data, er dette angitt i bilag 1 og/eller 2. Løsningsspesifikasjon for slike konverteringsprogrammer er inkludert i bilag 2.

Godkjenning av konverteringen skal skje i henhold til bestemmelsene i bilag 5, og innen de fristene som er angitt i bilag 4.

### **Avtalens punkt 4.2 Ytelsesnivå**

Vanligvis inngår partene en vedlikeholdsavtale for løsningen, men hvis partene ikke har inngått slik avtale om vedlikehold, skal krav til Leverandørens ytelser i garantiperioden (som vanligvis er 12 måneder) spesifiseres her. Det kan eksempelvis være krav til responstid for når leverandøren plikter å svare på Kundens henvendelse og krav til når Leverandøren påbegynner feilretting

### **Avtalens punkt 9.1 Eksterne rettslige krav og tiltak generelt**

Kunden skal i bilag 1 identifisere hvilke rettslige krav eller lovpålagte krav til Leverandøren (partsspesifikke krav) som har relevans for inngåelse og gjennomføring av denne avtalen. Det er herunder Kundens ansvar å konkretisere relevante funksjonelle og sikkerhetsmessige krav for leveransen her i bilag 1. Det er ikke tilstrekkelig å henvise til lov eller forskriftshjemler, men krav om at Kunden skal forklare Leverandøren hvilke rettslige krav eller lovpålagte krav som har relevans for inngåelse og gjennomføring av denne avtalen. Med andre ord at Leverandøren skal ha forutberegnelighet ift hvilke spesielle krav som omfattes av løsningen som kan ha betydning for leveransen og pris for løsningen. Dette kan f. eks. gjelde lovgivning om transport, flysikkerhet eller helsevesen. På disse områdene er det mye spesialregulering som det er krevende for Leverandørene å ha oversikt over. Kunden er nærmest til å vite om hvilke spesielle regler som gjelder, og plikter å gjøre Leverandøren oppmerksom på disse.

### **Avtalens punkt 9.2 Informasjonssikkerhet**

Dersom Kunden har nærmere krav til hvorledes informasjonssikkerheten skal ivaretas fra Leverandørens side, samt nærmere krav atskillelse av data skal Kunden angi dette her.

Informasjonssikkerhet/atskillelse av data handler om å redusere risikoen for at informasjon/data skal komme på avveie. Det vil være særlig aktuelt for Kunden å angi nærmere krav til hvorledes informasjonssikkerheten/sikker atskillelse av data skal ivaretas fra Leverandørens side dersom Leverandøren skal håndtere sensitiv informasjon i tjenesteleveransen. Dette kan være forretningshemmeligheter, særlige kategorier av personopplysninger eller liknende.

Dersom Kunden har nærmere krav til hvorledes Leverandøren skal påse at leverandør(er) av tredjepartsleveranser foretar tilstrekkelig og nødvendig sikring av Kundens data, skal Kunden angi dette her.

Dette kan for eksempel være krav til at Leverandøren må fremvise avtale med tredjeparter som dokumenterer sikringstiltakene.

### **Avtalens punkt 9.3 Personopplysninger**

Dersom Kunden har nærmere krav til hvordan personopplysninger skal behandles, skal Kunden angi dette her.

«Personopplysninger» er enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person («den registrerte»). Dette er typisk navn, adresser (herunder IP-adresser), telefonnummer eller informasjon som beskriver en aktuell person. Begrepet har et vidt nedslagsfelt.

Det er to grunnleggende aktører ved behandling av personopplysninger:

1. Behandlingsansvarlig. Den som *bestemmer formålet og hvilke hjelpemidler som skal benyttes* i forbindelse med behandlingen av personopplysninger. Behandlingsansvarlig kan være en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighet, en institusjon eller ethvert annet organ.
2. Databehandler. Den som behandler personopplysninger på vegne av den behandlingsansvarlige. I likhet med behandlingsansvarlig, kan dette være en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institusjon eller ethvert annet organ.

Dersom oppdraget går ut på å behandle personopplysninger på vegne av Kunden, er Leverandøren databehandler, noe som innebærer at Kunden og Leverandøren plikter å inngå en databehandleravtale i samsvar med personopplysningslovgivningen. Dette vil svært ofte være tilfelle for tjenesteleveranser under denne avtalen.

Dersom Leverandøren behandler personopplysninger til eget formål for å kunne tilby en tjeneste, vil Leverandøren være behandlingsansvarlig.

Dersom Kunden har nærmere krav knyttet til Leverandørens informasjonssikkerhetstiltak, skal Kunden angi dette her. Det kan eksempelvis være relevant for Kunden å knytte nærmere krav til dette dersom Kunden ønsker å stille krav til tiltak som går utover lovens minimumskrav.

Krav til tiltak kan eksempelvis være pseudonymisering og/eller kryptering av personopplysninger.

Dersom Kunden har nærmere dokumentasjonskrav knyttet til informasjonssystemet og sikkerhetstiltakene, skal Kunden angi dette her.

### **Avtalens punkt 10.2.2 Sikkerhet for tilgang til kildekode mv**

Dersom Leverandøren skal tilby avtale om deponering av kildekode eller annen løsning (f.eks. oppfyllesesgaranti fra mor- eller søsterselskap) som i tilfredsstillende grad sikrer kundens interesser dersom Leverandøren skulle gå konkurs, eller av andre grunner skulle bli ute av stand til eller slutte å levere sine tjenester iht. til denne avtalen eller en tilhørende vedlikeholdsavtale, skal Kunden stille krav om dette her.

Deponering av kildekode gjøres ved at Leverandøren deponerer kildekoden hos en tredjepart som tilbyr slike tjenester. Det inngås da en avtale mellom Leverandøren, Kunden og tredjeparten med spesielle vilkår som angir når Kunden kan få utlevert kildekoden. Punkt 10.2.2 i avtalen gjelder deponering av kildekoden til Leverandørens standardsystem. Det er viktig å merke seg dette. Kildekode for tilpasninger som Leverandøren lager for Kunden har Kunden tilgang til gjennom avtalen, jfr. avtalens punkt 10.3.2. Her får Kunden en tidsubegrenset rett til å utnytte de enkelte deler av programvaren som utvikles eller tilpasses spesielt for Kunden. Kildekode med tilhørende spesifikasjoner og dokumentasjon av de utviklede tilpasningene skal overleveres til Kunden innen 10 (ti) virkedager etter leveringsdag med mindre annet er avtalt i det enkelte tilfellet. Det kan altså avtales andre tidspunkter her i bilag 1.

### **Avtalens punkt 10.6 Leverandørens verktøy og metodegrunnlag**

Leverandøren, underleverandøren og eventuelt andre hjemmelshavere har rettighetene til egne verktøy og metodegrunnlag som er benyttet av Leverandøren i leveransen. Dersom du ønsker å endre på dette slik at Leverandøren, underleverandøren og/eller eventuelt andre hjemmelshavere ikke skal kunne benytte verktøy og metodegrunnlag som er utviklet spesielt for denne leveransen kan du presisere dette i punktet her. I visse tilfeller kan det være viktig for Kunden å beskytte verktøy og/eller metodegrunnlag som er benyttet i leveransen. Kunden har da som nevnt en mulighet til å presisere og klargjøre hvordan slike verktøy skal benyttes og av hvem.

## **Bilag 2: Leverandørens løsningsspesifikasjon**

Dette bilaget skal svares ut av Leverandøren. Bilag 2 har som oftest tilsvarende tabeller som bilag 1, men i tillegg tabeller med mulighet for Leverandøren til å besvare kravene, se eksempel i bilag 1.

Det er som nevnt i bilag 1 viktig å gi leverandøren klare instruksjoner om hvordan kravtabellen skal fylles ut. Det kan være lurt for Kunden å lage en bruksanvisning/veiledning for hvordan Leverandøren skal fylle ut bilag 2. En slik bruksanvisning/veiledning kan legges inn her.

Det er viktig at Leverandøren ikke endrer de kravene som Kunden har satt. Leverandøren skal kun fylle ut kravspesifikasjonen og beskrive sin tjeneste slik at Kunden ser hvordan Leverandøren har tenkt til å levere tjenesten (løsningsspesifikasjon). Det er viktig å gjøre Leverandøren oppmerksom på at avvik fra Kundens krav kan medføre at tilbudet blir avvist av Kunden dersom Leverandøren deltar i en konkurranse etter anskaffelsesregelverket. Se for øvrig veiledning knyttet til minstekrav/absolutte krav i bilag 1.

### **Avtalen punkt 1.1 Avtalens omfang**

Avtalens punkt 1.1 har regulering om avtalens omfang.

Dersom det etter Leverandørens mening er åpenbare feil eller uklarheter i Kundens kravspesifikasjon, skal Leverandøren påpeke dette her.

I bilag 2 skal Leverandøren beskrive sin løsning basert på Kundes kravspesifikasjon og krav til Kundens driftsmiljø som må oppfylles for at Kunden skal kunne utnytte leveransen. Hvis det etter Leverandørens mening er åpenbare feil og uklarheter i Kundens kravspesifikasjon skal Leverandøren påpeke dette her i bilag 2. Leverandøren er nærmest til å vite hva slags teknisk plattform Kunden må ha for at Leverandørens leveranse skal fungere etter de kravene Kunden har gitt. Leverandøren skal derfor gi informasjon til Kunden dersom Kundes tekniske plattform/driftsmiljø må oppgraderes for at Leverandørens leveranse skal kunne fungere.

Leverandøren skal her i bilag 2 orientere Kunden om sannsynlige konsekvenser som aktuelle tilpasninger vil ha for kompleksitet og pris på fremtidig vedlikehold av standardssystem og tilpasning.

Det følger av avtalen at Leverandøren plikter å orientere Kunden om sannsynlige konsekvenser som aktuelle tilpasninger vil ha for kompleksitet og pris på fremtidig vedlikehold av standardssystem og tilpasninger som Leverandøren gjør. Det er viktig at Leverandøren gir slik informasjon til Kunden fordi Leverandøren er nærmest til å vurdere fremtidige konsekvenser av sin egen leveranse. Det kan eksempelvis være slik at standardsystemet med aktuelle tilpasninger vil kreve oppgradering av Kundes tekniske plattform i fremtiden og at vedlikehold av standardssystem og tilpasninger er avhengig av bytte av servere og mere kapasitet på plattformen. Det er med ord Leverandørens ansvar å opplyse Kunden om konsekvenser som leveransen og tilpasning av denne har på fremtidig vedlikehold både når det gjelder kompleksitet og eksempelvis økt pris på vedlikehold av standardssystem og tilpasning. Dersom Leverandøren ikke gir slik informasjon kan det anses som et mislighold av avtalen.

### **Avtalens punkt 2.3.2 Samvirke med utstyr og annen programvare**

Dersom Leverandøren er ansvarlig for integrasjon av programvaren med annen programvare som Kunden har beskrevet, skal Leverandørens eventuelle forutsetninger for integrasjonsarbeidet fremgå her. Det er også viktig at Leverandøren skriver inn sine

forutsetninger for integrasjonsarbeidet i bilag 2. Leverandøren har ansvaret for at leveransen fungerer sammen med de deler av Kundens eksisterende løsning som Kunden gjennom bilag 3 har gjort kjent for Leverandøren, og som det fremgår at leveransen skal samvirke med. Leverandøren kan i bilag 2 påpeke at oppgraderinger er nødvendige. Leverandøren er videre ansvarlig for integrasjoner av programmer med annen programvare som Kunden har beskrevet i bilag 3, i samsvar med de krav som fremgår av bilag 1. Det er derfor viktig at Leverandøren inntar eventuelle forutsetninger for samfunksjon med eksisterende løsninger hos Kunden og integrasjon av programvaren med annen programvare. Leverandøren skal da her i bilag 2 påpeke at oppgradering er nødvendig.

Dersom Leverandøren mener at Kundens beskrivelse av integrasjoner ikke er tilstrekkelig godt spesifisert til at de kan påta seg fremdrifts- og resultatansvar for integrasjonen, skal det angis her.

### **Avtalens punkt 2.3.3 Gjennomføringsmetode**

Leveransen skal gjennomføres ved hjelp av de metodene, med det verktøyet og i det miljøet som Leverandøren beskriver her.

### **Avtalens punkt 2.3.8 Konvertering**

Dersom Leverandøren skal gjennomføre konvertering av Kundens data, skal Leverandøren beskrive fremgangsmåten her.

Dersom Leverandøren skal utvikle eller levere separate konverteringsprogrammer for uttrekk eller innlesning av data, skal løsningsspesifikasjon for slike konverteringsprogrammer angis her.

Leverandøren skal spesifisere hvordan han vil sikre seg at Kunden har tatt sikkerhetskopi av Kundens data før konvertering gjennomføres.

Leverandøren skal spesifisere hvordan sikkerhetskopien skal oppbevares til Kunden har bekreftet at konverteringen er korrekt gjennomført.

### **Avtalens punkt 4.1 Garantiens omfang**

Dersom Leverandøren stiller nærmere krav til vedlikehold av utstyr som må være utført for at garantien skal gjelde, skal dette spesifiseres her.

### **Avtalens punkt 5.1 Leverandørens ansvar for sine ytelser**

I den utstrekning standardprogramvare som er omfattet av leveransen må leveres under standard lisensbetingelser, skal dette angis her i bilag. Kopi av lisensbetingelsene skal legges ved i bilag 10. Det er viktig for Leverandøren å være klar over at lisensbetingelser for standardprogramvare ikke ved motstrid gjelder foran SSA-T avtalen. Det er kun de forhold som er angitt i punkt 5.1 i avtalens bestemmelser hvor lisensavtalen for standardprogramvare gjelder foran SSA-T. Dette gjelder i all hovedsak standard lisensbetingelser om disposisjonsrett og rettsmangler. Videre er det i SSA-T gjort visse unntak for Leverandørens feilrettingsplikt for samme programvare. Det er viktig for Leverandøren å være klar over hvilke begrensninger som ligger i punkt 5.1

### **Avtalens punkt 6.1 Kundens ansvar og medvirkning**

Dersom Kundens tekniske plattform må oppgraderes, jf. punkt 1.1, skal Leverandøren opplyse om dette her.

### **Avtalens punkt 9.1 Eksterne rettslige krav og tiltak generelt**

Leverandøren skal beskrive hvordan Leverandøren gjennom sin løsning ivaretar Kundens eventuelle rettslige eller partsspesifikke krav her.

Kunden skal i bilag 1 identifisere hvilke rettslige krav eller lovpålagte krav til Leverandøren (partsspesifikke krav) som har relevans for inngåelse og gjennomføring av denne avtalen. Det er herunder Kundens ansvar å konkretisere relevante funksjonelle og sikkerhetsmessige krav for leveransen her i bilag 1. Det er ikke tilstrekkelig å henvise til lov eller forskriftshjemler, men krav om at Kunden skal forklare Leverandøren hvilke rettslige krav eller lovpålagte krav som har relevans for inngåelse og gjennomføring av denne avtalen. Med andre ord at Leverandøren skal ha forutberegnelighet ift hvilke spesielle krav som omfattes av løsningen som kan ha betydning for leveransen og pris for løsningen.

### **Avtalens punkt 10.7.1 Generelt om fri programvare**

Dersom fri programvare skal benyttes i forbindelse med leveransen, skal Leverandøren utarbeide en oversikt over den aktuelle fri programvare. Oversikten inntas her. Kopi av de lisensbetingelsene som gjelder for den aktuelle frie programvare inntas i bilag 10.

### **Avtalens punkt 10.7.4 Virkninger av videredistribusjon av fri programvare**

Hvis videredistribusjon, eller andre former for tilgjengeliggjøring, innebærer at også andre deler av leveransen enn det som opprinnelig var fri programvare vil bli omfattet av vilkårene i en fri programvarelisens, skal Leverandøren presisere dette her.

### **Avtalens punkt 10.7.5 Leverandørens ansvar for rettsmangler ved fri programvare**

Leverandøren skal redegjøre for sin vurdering av at Leverandørens benyttelse av fri programvare ikke krenker tredjeparts rettigheter her. Ved vurderingen skal det bl.a. tas hensyn til hvor veletablert den aktuelle frie programvaren er i markedet, Leverandørens eventuelle kjennskap til programvarens historie og opphav og om det i det relevante markedet er kjent at noen hevder at programvaren krenker deres rettigheter.

### **Avtalens punkt 10.7.6 Kundens ansvar ved krav om bruk av fri programvare**

I den utstrekning Leverandøren er kjent med at fri programvare som er krevet brukt av Kunden som en del av leveransen er uegnet til å oppfylle Kundens krav eller krenker eller av noen hevdes å krenke tredjeparts opphavsrett, skal Leverandøren påpeke dette her.

## Bilag 3: Kundens tekniske plattform

*Bilag 3 skal fylles ut av Kunden.*

### **Avtalens punkt 1.1 Avtalens omfang**

Dersom Kunden i bilag 1 har spesifisert at leveransen skal fungere sammen med Kundens eksisterende tekniske plattform, skal Kunden beskrive de deler av den tekniske plattformen som den programvaren som skal anskaffes, tilpasses og/eller utvikles gjennom denne avtalen, skal fungere sammen med her:

Det skal fremgå hvilke versjoner av programvaren som inngår i en tekniske plattformen. Det kan også være relevant å beskrive oppgraderingstakt for programvaren, eventuelle planlagte større oppgraderinger og rutiner for periodisk vedlikehold.

Kunden bør beskrive den arkitektur og det systemlandskap som den programvaren som skal anskaffes skal inngå i.

### **Avtalens punkt 2.3.2 Samvirke med utstyr og annen programvare**

Dersom Leverandøren er ansvarlig for integrasjon av programvaren med annen programvare, skal Kunden angi dette her.

Kunden må beskrive systemene på en slik måte at Leverandøren har nok informasjon til å gi pristilbud på integrasjonsarbeidet. Kunden må beskrive formater på data og annet som kan være relevant for utforming av integrasjonsløsningen.

## Bilag 4: Prosjekt- og fremdriftsplan

Kunden skal spesifisere en overordnet prosjekt- og fremdriftsplan i bilag 4. Dersom det er angitt en konkret oppstartsdag for leveransen, skal Leverandøren fylle ut med konkrete datoer. Hvis ikke skal Leverandøren fylle ut med generiske datoer som tar utgangspunkt i dato for kontraktsinngåelse.

### Avtalens punkt 2.1.1. Prosjekt- og fremdriftsplan

En overordnet prosjekt- og fremdriftsplan for gjennomføring av leveransen skal fremkomme her.

Eksempel på milepælsplan:

|   | Milepæl                                                                                                | SSA-T | Dato                       |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------------------------|
| 1 | Kontrakt er signert                                                                                    |       | Referanse-dato             |
| 2 | K har godkjent overordnet prosjekt- og fremdriftsplan                                                  | 2.1.1 | <+ antall dager>           |
| 3 | K har godkjent detaljspesifikasjon og fullstendige prosjektplaner                                      | 2.2.2 | <+ antall dager>           |
| 4 | K har mottatt skriftlig melding om at løsningen er klar for Kundens akseptansetest                     | 2.4.2 | <+ antall dager>           |
| 5 | Kunden gjennomført akseptansetest og har sendt Leverandøren melding om at testen er godkjent           | 2.4.6 | <+ antall dager>           |
| 6 | Godkjenningsperioden er utløpt og Kunden har sendt melding om at leveransen er godkjent (leveringsdag) | 2.5.3 | <+ antall dager>           |
| 7 | Utløp av garantiperioden                                                                               | 4.1   | < 1 år etter leveringsdag> |

### Avtalens punkt 2.1.4 Delleveranser

Dersom det benyttes delleveranser skal dette beskrives nærmere her.

Dersom det ikke, som en del av spesifiseringsfasen for første delleveranse, skal utarbeides en overordnet spesifisering for hele leveransen som viser hvordan delleveransene til sammen dekker det samlede leveringsområdet i henhold til avtalen, skal alternativ spesifiseringsmodell fremkomme her.

Dersom godkjenningsperioden ikke er 1 (en) måned for hver enkelt delleveranse og 2 (to) måneder i forbindelse med siste delleveranse som i avtaleteksten, skal dette fremkomme her.

Dersom en eller flere delleveranser skal unntas fra samlet testing skal dette fremkomme her.

### Avtalens punkt 2.2.1 Utarbeidelse av detaljspesifikasjon

Dersom detaljspesifikasjonen skal inneholde andre elementer enn det som fremkommer av avtalens punkt 2.2.1, skal Kunden oppgi dette her.

Spesifiseringsarbeidet skal gjennomføres i henhold til rutiner og retningslinjer som Kunden i bilag 1 har stilt krav om, eller stilt krav om at Leverandøren utarbeider. Rutinene og retningslinjene skal inntas her i bilag 4.

Dersom Kunden ikke kan stille med personer i møtene som har kunnskap til å uttale seg i spørsmål av betydning for løsningsvalg, skal dette fremkomme her.

### **Avtalens punkt 2.2.2 Levering og godkjenning av detaljspesifikasjonen**

Endelig detaljspesifikasjon, jf. punkt 2.2.1, og en fullstendig prosjekt- og fremdriftsplan for leveransen, jf. punkt 2.1.1, skal være overlevert Kunden for endelig gjennomgang og godkjenning innen de fristene som er fastsatt her.

Dersom det er avtalt annen frist til å ta stilling til dokumentene enn det som fremgår av avtalens punkt 2.2.2, skal dette fremkomme her.

### **Avtalens punkt 2.3.6 Dokumentasjon**

Dokumentasjonen som det skal gis tilgang til i henhold til avtalens punkt 2.3.6 skal leveres innen den eller de frister som er angitt her.

### **Avtalens punkt 2.3.7 Opplæring**

Hvis opplæring er en del av leveransen skal tidspunkt for opplæring fremgå her.

### **Avtalens punkt 2.4.5 Gjennomføring av Kundens akseptansetest**

Akseptansetesten skal påbegynnes og avsluttes i henhold til de frister som fremgår her.

### **Avtalens punkt 2.4.7 Idriftsettelse**

Tidsplan for forberedelser til idriftsetting fremgår her.

### **Avtalens punkt 5.3 Bruk av underleverandør**

Underleverandør som er godkjent skal angis her.

### **Avtalens punkt 11.5.2 Dagbot ved forsinkelse**

Andre frister enn avtalt tidspunkt for godkjenning av detaljspesifikasjon, løsning klar for akseptansetest, akseptansetest godkjent og leveringsdag som det skal knyttes dagbøter til, skal fremkomme her.

Dersom dagbotsatser, beregningsgrunnlag eller annen løpetid for dagboten skal avvike fra det som fremkommer i avtalens punkt 11.5.2, skal dette fremkomme her.

Dersom det er avtalt at samlede dagbøter skal kunne overstige 15 % av kontraktssummen, skal Kunden spesifisere dette her.

## Bilag 5: Testing og godkjenning

*Bilag 5 skal fylles ut av Kunden. Eventuelt kan Kunden be Leverandøren fylle ut deler av bilaget.*

### **Avtalens punkt 2.1.4 Delleveranser**

Dersom leveransen skal gjennomføres i form av delleveranser, skal Kunden beskrive hvordan akseptansetest av den enkelte delleveranse skal gjennomføres, samt omfang av testen her.

Dersom det skal være godkjenningsperiode etter hver delleveranse kan Kunden spesifisere eventuelle undersøkelser i godkjenningsperioden her.

Forholdet mellom akseptansetest og godkjenningsperiode i delleveransene og samlet akseptansetest og godkjenningsperiode for hele leveransen skal fremgå her.

### **Avtalens punkt 2.2.2 Levering og godkjenning av detaljspesifikasjonen**

Dersom Kunden ønsker å spesifisere nærmere vilkår for Kundens godkjenning av detaljspesifikasjonen, jf. punkt 2.2.2, i avtalen skal vilkårene fremkomme her.

### **Avtalens punkt 2.3.8 Konvertering**

Kunden skal godkjenne Leverandørens fremgangsmåte for konverteringen (konverteringsprogrammet) ved å gjennomføre en eller flere prøvekonverteringer av data og verifisere at prøvekonverteringen er riktig gjennomført, herunder at data er overført og i riktig format. Kunden skal spesifisere hvordan verifiseringen av prøvekonverteringen skal foregå her.

Kunden skal beskrive hvordan godkjenningen av konverteringen skal foregå her.

### **Avtalens punkt 2.4.1 Forberedelser til akseptansetest**

Kundens og Leverandørens plikter i forbindelse med forberedelser til akseptansetesten skal fremgå her.

Kunden skal beskrive hvilke oppgaver Leverandøren skal gjennomføre som forberedelser til Kundens akseptansetest. Eksempler på slike oppgaver kan være:

- Opplæring av testbrukere
- Bistand til utarbeidelse av testscenarier til akseptansetesten
- Utarbeidelse av brukerveiledning til testerne
- Installasjon av akseptansetestversjon av programvaren eller utarbeidelse av veiledning til Kundens driftspersonell som skal utføre installasjonen.

Kunden skal også beskrive de oppgaver Kunden selv skal gjennomføre.

### **Avtalens punkt 2.4.2 Løsning klar for akseptansetest**

Kundens eventuelle krav som begrenser antall feil av ulike kategorier i løsningen ved oppstart av akseptansetesten, skal fremgå her.

### **Avtalens punkt 2.4.3 Plan for Kundens akseptansetest og godkjenningsperioden**

Dersom Leverandøren skal bidra i utarbeidelse av plan for Kundens akseptansetest, skal Kunden spesifisere dette her.

Dersom Leverandøren skal beskrive hva slags materiale fra egen testing som kan gjøres tilgjengelig for Kunden slik at Kunden kan bruke det som grunnlag for eget arbeid med testplanen, skal dette spesifiseres her.

Dersom Kunden ønsker å forelegge akseptansetestplanen for Leverandøren til uttalelse, skal dette fremgå her. Frist for Leverandørens skriftlige tilbakemelding på om akseptansetestplanen anses dekkende for å oppnå tilfredsstillende testing av løsningen skal fremgå her.

### **Avtalens punkt 2.4.4 Akseptansetestens omfang**

Kundens akseptansetest skal omfatte den programvare og det utstyr som inngår i leveransen. Akseptansetestens omfang er nærmere beskrevet her i bilag 5 og testplanen.

### **Avtalens punkt 2.4.5 Gjennomføring av Kundens akseptansetest**

Kunden skal beskrive hvordan han ønsker å gjennomføre akseptansetesten her, eller i en egen akseptansetestplan. Beskrivelsen skal inneholde hva som må være på plass før testen skal starte, hvordan testen skal gjennomføres og avsluttes.

Eksempler på punkter som bør dekkes av beskrivelsen:

Før oppstart:

- Skaffe til veie utstyr som skal brukes i testen
- Opplæring av testerne
- Brukerdokumentasjon og annet materiale testerne trenger
- Beskrive rutiner for hvordan testerne skal dokumentere og rapportere feil
- Skaffe til veie testdata
- Lage testbeskrivelser
- Lage plan over hvilken rekkefølge testene skal gjennomføres i som tar hensyn til eventuelle avhengigheter mellom testene

Gjennomføring av testen:

- Administrere gjennomføring av testrundene
- Følge opp testerne, gi brukerstøtte ved behov
- Sjekke at feil lar seg reproducere og kvalitetssikre feilrapporter før de sendes til Leverandøren for feilretting

Avslutning:

- Forsikre seg om at alt som skulle testet er blitt testet
- Reteste de siste feilrettingene
- Kjøre regresjonstest
- Sikre at nivået på utestående feil er innenfor rammen av det som er avtalt

Dersom det skal benyttes en annen definisjon av feil enn det som fremgår av tabellen i avtalens punkt 2.4.5, skal Kunden definere dette her.

Rutiner for hvordan rettede versjoner skal leveres Kunden for retesting, og hvordan retestingen skal foregå, skal være beskrevet her.

#### **Avtalens punkt 2.4.6 Godkjenning av Kundens akseptansetest**

Dersom det skal benyttes andre eller mer detaljerte kriterier for å godkjenne akseptansetesten enn det som fremgår av avtalens punkt 2.4.6, skal Kunden spesifisere dette her.

#### **Avtalens punkt 2.4.7 Idriftsettelse**

Partenes plikter i forbindelse med idriftsettelse skal fremgå her.

#### **Avtalens punkt 2.5.1 Varighet**

Dersom det er avtalt annen varighet på godkjenningsperiodens lengde enn det som fremkommer av avtalens punkt 2.5.1, skal dette fremkomme her.

#### **Avtalens punkt 2.5.2 Gjennomføring av godkjenningsperioden**

Dersom Kunden skal gjennomføre egne undersøkelser i godkjenningsperioden skal Kunden spesifisere det her, eller i en egen plan for godkjenningsperioden.

Dersom det skal benyttes en egen prosedyre for feilmelding i godkjenningsperioden, skal Kunden beskrive dette her eller i en egen plan for godkjenningsperioden.

Dersom Leverandøren skal ha mulighet til å utbedre eventuelle feil rapportert i godkjenningsperioden etter utgangen av godkjenningsperioden, skal Kunden angi det her.

#### **Avtalens punkt 2.5.3 Endelig godkjenning – leveringsdag**

Dersom det skal avtales andre kriterier for godkjenning av leveransen enn de som fremgår av avtalen, skal Kunden spesifisere dette her.

## Bilag 6: Administrative bestemmelser

*Bilaget brukes til å samle administrative rutiner for avtaleforholdet og samarbeidet mellom partene. Det skal fremgå av bilag 1 hvilke deler av bilag 6 som skal fylles ut av Kunden. Eventuelt kan Kunden i bilag 1 be Leverandøren fylle ut deler av bilaget.*

### **Avtalens punkt 1.4 Partenes representanter**

Bemyndiget representant for partene, og prosedyrer og varslingsfrister for eventuell utskiftning av disse, skal spesifiseres her.

### **Avtalens punkt 2.1.2 Prosjektorganisering**

Prosjektorganisering, definisjon av roller, ansvar og fullmakter, styringsdokumenter, rapportering, møter og møtefrekvens skal beskrives her.

### **Avtalens punkt 2.1.3 Prosjektdokumentasjon**

Leverandøren skal oversende til Kunden statusrapporter for prosjektet i samsvar med rutineene avtalt her.

### **Avtalens punkt 2.3.5 Revisjon**

Nærmere prosedyrer og varslingsregler, jf. avtalens punkt 2.3.5, skal fremgå her.

### **Avtalens punkt 2.3.7 Opplæring**

Dersom opplæring er en del av leveransen skal Leverandøren fylle inn navn på de som skal stå for opplæringen her.

### **Avtalens punkt 3.2 Endringsoverslag**

Dersom det skal benyttes andre rutiner eller frister for endringsoverslag enn de som fremgår av avtalen, skal Kunden spesifisere dette her eller i det enkelte endringsoverslag.

### **Avtalens punkt 5.2 Krav til Leverandørens ressurser og kompetanse**

Leverandørens prosjektleder og øvrig nøkkelpersonell angis her.

Det kan være hensiktsmessig å understreke at Leverandøren ikke har anledning til å skifte ut nøkkelpersonell uten saklig grunn, og kun dersom det nye personellet har minst tilsvarende kompetanse.

### **Avtalens punkt 5.3 Bruk av underleverandør**

Leverandørens godkjente underleverandører skal angis her.

### **Avtalens punkt 5.4 Samarbeid med tredjepart**

Dersom det er avtalt at Leverandøren skal samarbeide med tredjepart, skal omfanget av bistand avtales nærmere her.

### **Avtalens punkt 5.5 Lønns- og arbeidsvilkår**

Dokumentasjon av Leverandørens oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser som nevnt i avtalens punkt 5.5 (Lønns- og arbeidsvilkår) skal fremkomme her. Dokumentasjonen kan bestå av en egenerklæring eller en tredjepartserklæring om at det er samsvar mellom aktuell tariffavtale og faktiske lønns- og arbeidsvilkår for oppfyllelse av Leverandørens og eventuelle underleverandørers forpliktelser.

Nærmere presiseringer om gjennomføring av avtalens punkt 5.5 kan avtales her.

### **Avtalens punkt 6.2 Kundens bruk av tredjepart**

Dersom Kunden skal la seg bistå av tredjepart i forbindelse med sine oppgaver under avtalen, skal Kunden angi tredjeparten(e) her.

### **Avtalens punkt 7.1 Møter**

Annen frist og rutiner for møter som en av partene finner det nødvendig å innkalle til, skal fremkomme her.

### **Avtalens punkt 7.4 Skriftlighet**

Dersom det er avtalt at varsler, krav eller andre meddelelser knyttet til denne avtalen skal gis på en annen måte enn skriftlig til den postadressen eller elektroniske adressen som er oppgitt på avtalens forside, skal Kunden angi dette her.

### **Avtalens punkt 9.3 Personopplysninger**

Underleverandører som er godkjent av Kunden skal fremgå her.

### **Avtalens punkt 16.3 Uavhengig ekspert**

Dersom partene i forbindelse med inngåelsen av avtalen oppnevner en uavhengig ekspert, skal denne angis her.

## Bilag 7: Samlet pris og prisbestemmelser

Alle priser og nærmere betingelser for det vederlaget Kunden skal betale for Leverandørens ytelser skal fremgå her i bilag 7. Kunden må tenke gjennom hvilke prisformat (timepris, enhetspris, fastpris, målpris mv.) Leverandøren skal basere sitt tilbud på, og lage maler for dette i bilag 7. Eventuelle spesielle betalingsordninger som rabatter, forskudd, delbetalinger samt avvikende betalingstidspunkter skal også fremgå.

### Avtalens punkt 8.1 Vederlag

Alle priser og nærmere betingelser for det vederlaget Kunden skal betale for Leverandørens ytelser skal fremkomme her.

Dersom priser skal angis som timepriser, eventuelt differensiert for ulike kompetansekategorier, skal Kunden spesifisere dette her.

Eksempel på prisformat for timepris:

| Beskrivelse                      | Timepris |
|----------------------------------|----------|
| Juniorkonsulent (f.eks. 0-3 år)  |          |
| Seniorkonsulent (f.eks. 3-10 år) |          |
| Junior systemutvikler            |          |
| Senior systemutvikler            |          |
| Prosjektleder                    |          |
|                                  |          |

Dersom deler av leveransen skal priser samlet, skal dette angis her. Elementer som skal prises særskilt kan være:

- spesifikasjonsfasen
- utstyr
- programvare
- installasjon
- tilpasninger
- integrasjoner
- opplæring
- konvertering av Kundens data
- standardpriser for utarbeidelse av endringsoverslag
- vederlag for samarbeid med tredjepart som utfører arbeid på vegne av Kunden

Det kan benyttes ulike prisformater som f.eks. enhetspris, fastpris eller målpris.

Eksempel på tabell over elementer som skal prises særskilt:

|   | Henvisning til beskrivelse i bilag 1 | Henvisning til beskrivelse i bilag 2 | Pris | Sum |
|---|--------------------------------------|--------------------------------------|------|-----|
| 1 |                                      |                                      |      |     |
| 2 |                                      |                                      |      |     |
| 3 |                                      |                                      |      |     |
|   |                                      |                                      |      |     |

Dersom utlegg, herunder reise- og diettkostnader, skal dekkes, må dette angis her. Dersom satsene skal avvike fra Statens gjeldende satser, må dette også fremkomme her.

Dersom reisetid skal faktureres, må dette fremkomme her. Satsene for dette må likeledes oppgis.

Dersom priser ikke skal oppgis eksklusive merverdiavgift, men inkludert toll og eventuelt andre avgifter, skal Kunden spesifisere alternativt prisoppsett her.

Dersom Kunden åpner for at priser på komponenter som leveres fra utlandet kan oppgis i utenlandsk valuta, skal dette fremkomme her.

## **Avtalens punkt 8.2 Fakturering**

Kundens krav til betalingsplan og øvrige betalingsvilkår, skal fremkomme her.

Eksempel på betalingsplan med fordeling av betaling på oppfyllelse av viktige milepæler

|       | <b>Milepæl</b>                                                                                         | <b>Prosentvis andel som skal betales ved milepælsoppnåelse</b> |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 1     | Kontrakt er signert                                                                                    | 25%                                                            |
| 2     | K har godkjent overordnet prosjekt- og fremdriftsplan                                                  |                                                                |
| 3     | K har godkjent detaljspesifikasjon og fullstendige prosjektplaner                                      | 25%                                                            |
| 4     | K har mottatt skriftlig melding om at løsningen er klar for Kundens akseptansetest.                    | 20%                                                            |
| 5     | Kunden gjennomført akseptansetest og har sendt Leverandøren melding om at testen er godkjent           |                                                                |
| 6     | Godkjenningsperioden er utløpt og Kunden har sendt melding om at leveransen er godkjent (leveringsdag) | 20%                                                            |
| 7     | Utløp av garantiperioden                                                                               | 10%                                                            |
| Total |                                                                                                        | 100%                                                           |

## **Avtalens punkt 8.5 Prisendringer**

Kunden skal spesifisere eventuelle andre bestemmelser om prisendringer enn det som fremgår av avtalens punkt 8.5, her.

Særlig om det skal åpnes for endringer i vederlag grunnet i valutasvingninger bør det angis her med Kundens regulering av hvordan det skal skje. I motsatt fall risikerer man at Leverandører som inntar valutaforbehold, uten at det er åpnet for det, må avvises.

## **Avtalens punkt 2.3.2 Samvirke med utstyr og annen programvare**

Dersom Integrasjoner som leveres som tilleggstjenester ikke skal betales av Kunden etter medgått tid basert på Leverandørens timepriser, skal Kunden angi dette her.

### **Avtalens punkt 2.3.7 Opplæring**

Dersom opplæring er en del av leveransen i henhold til bilag 1 og bilag 6, skal vederlag for opplæringen spesifiseres her.

### **Avtalens punkt 2.3.8 Konvertering**

Dersom priser for eventuell konvertering av Kundens data ikke skal være basert på timepris, skal Kunden spesifisere dette her.

### **Avtalens punkt 2.6.1 Avbestilling i forbindelse med spesifiseringsfasen**

Kunden kan fastsette et avbestillingsvederlag for spesifiseringsfasen her. Dersom dette gjøres vil ikke Kunden belastes for kostnader knyttet til omdisponering av Leverandørens personell (punkt b) eller Leverandørens øvrige dokumenterte kostnader (punkt c). Kunden bør være forsiktig med å sette avbestillingsvederlaget for lavt, da dette vil kunne føre til at Leverandøren tar forbehold som medfører avvisning.

Dersom Kunden har avtalt et eget vederlag for spesifiseringsfasen, skal samlet avbestillingsvederlag for arbeid og omstillingskostnader ikke overstige dette beløpet.

Dersom Kunden verken har angitt avbestillingsvederlag eller det her i bilag 7 samlet sett ikke fremgår et vederlag for spesifiseringsfasen, er det ingen øvre ramme for Kundens vederlag til Leverandøren. I slikt tilfelle vil Kunden kunne bli ansvarlig for de beløp/kostnader som fremgår av punkt a) til c).

### **Avtalens punkt 2.6.2 Avbestilling etter spesifiseringsfasen**

Dersom avbestillingsvederlaget etter spesifiseringsfasen skal avvike fra avtalens punkt 2.6.2, skal dette fremkomme her.

### **Avtalens punkt 3.2 Endringsoverslag**

Dersom Leverandøren skal tilby standardpriser for utarbeidelse av endringsoverslag, skal Kunden spesifisere dette her.

### **Avtalens punkt 4.1 Garantiens omfang**

Dersom garantiperioden avviker eller skal kunne avvike fra avtalens punkt 4.1 skal Kunden angi dette her.

### **Avtalens punkt 5.1 Leverandørens ansvar for sine ytelser**

Dersom det skal angis en øvre økonomisk ramme for Leverandørens plikt til utarbeidelse av midlertidige løsninger som dekker feil i standardprogramvare, skal Kunden angi dette her.

Leverandøren skal sikre at standardprogramvare tilbys under lisensbetingelser med disposisjonsrett som er dekkende for de krav Kunden i bilag 1 har stilt til leveransen og dennes bruksområde, og denne avtalens bestemmelser om disposisjonsrett. Dersom det er avvik mellom lisensbetingelsenes bestemmelser om disposisjonsrett og denne avtalens bestemmelser om disposisjonsrett, skal Leverandøren tydelig beskrive disse avvikene her.

### **Avtalens punkt 5.4 Samarbeid med tredjepart**

Kunden skal spesifisere at eventuelt vederlag for Leverandørens samarbeid med tredjepart som utfører arbeid på vegne av Kunden her.

### **Avtalens punkt 10.2.1 Begrenset disposisjonsrett**

Leverandøren skal spesifisere vederlaget for disposisjonsretten til programmene (lisenser) samt angi eventuelle forutsetninger og begrensninger, for eksempel i forhold til antall brukere, eller sted/utstyr for utøvelse av disposisjonsretten eller andre forhold, her.

### **Avtalens punkt 10.4.1 Eksemplarframstilling (kopiering)**

Leverandøren skal oppgi sine priser på kopier av dokumentasjon her.

### **Avtalens punkt 10.5.2 Disposisjonsrettens varighet**

Dersom disposisjonsrettens varighet avviker fra avtalens punkt 10.5.2, skal Kunden be Leverandøren angi dette her.

Dersom det er avtalt disposisjonsrett med løpende vederlag kan disposisjonsretten sies opp av Kunden med 3 (tre) måneders varsel med mindre Kunden har angitt annen frist her.

Eventuelle nærmere bestemmelser om vederlag i oppsigelsesperioden kan avtales her.

## Bilag 8: Endringer i den generelle avtaleteksten

*Endringer til den generelle avtaleteksten skal samles her med mindre den generelle avtaleteksten henviser slike endringer til et annet bilag.*

*Det er mulig å gjøre endringer til alle punkter i avtalen, også der hvor det ikke klart henvises til at endringer kan avtales. Endringene til avtaleteksten skal fremkomme her, slik at teksten i den generelle avtaleteksten forblir uendret. Det må fremkomme klart og utvetydig hvilke bestemmelser i avtalen det er gjort endringer til og resultatet av endringen.*

*Leverandøren bør imidlertid være oppmerksom på at avvik, forbehold og endringer i avtalen ved tilbudsinnlevering kan medføre at tilbudet blir avvist av Kunden.*

Eksempel på endringstabell:

| Punkt i avtalen           | Erstattes med        |
|---------------------------|----------------------|
| Kapittel x.x.x, avsnitt y | Ny formulering/tekst |
|                           |                      |
|                           |                      |
|                           |                      |

## Bilag 9: Endringer av leveransen etter avtaleinngåelsen

### **Avtalens punkt 3.4 Dokumentasjon av endringen**

Leverandøren skal føre en fortløpende katalog over endringene som utgjør bilag 9, og uten ugrunnet opphold gi Kunden en oppdatert kopi. Kunden må selv holde oversikt over hvilke endringsanmodninger de har sendt, hvilke endringsoverslag de har mottatt og hvilke endringsordre de har gitt.

Eksempel på endringskatalog:

| Endringsnr. | Beskrivelse | Ikraftsettelsesdato | Arkivreferanse |
|-------------|-------------|---------------------|----------------|
|             |             |                     |                |
|             |             |                     |                |
|             |             |                     |                |
|             |             |                     |                |

## Bilag 10: Lisensbetingelser for standardprogramvare og fri programvare

*Her i bilag 10 tas inn kopi av lisensbetingelser for standardprogramvare og fri programvare.*

### **Avtalens punkt 5.1 Lisensbetingelser for standardprogramvare og fri programvare**

I den utstrekning standardprogramvare som er omfattet av leveransen må leveres under standard lisensbetingelser, skal dette være uttrykkelig angitt i et eget kapittel i bilag 2 og kopier av lisensbetingelsene skal være vedlagt her.

### **Avtalens punkt 10.7.1 Generelt om fri programvare**

Dersom fri programvare skal benyttes i forbindelse med leveransen, skal Leverandøren utarbeide en oversikt over den aktuelle frie programvare. Oversikten inntas i et eget kapittel i bilag 2. Kopi av de lisensbetingelsene som gjelder for den aktuelle frie programvare inntas i bilag 10.